

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 13 juli 2017*

”Begäran om förhandsavgörande – Domstols behörighet på privaträttens område – Förordning (EG) nr 44/2001 – Immaterialrätt – Gemenskapsformgivningar – Förordning (EG) nr 6/2002 – Artiklarna 81 och 82 – Fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång – Behörighet för domstolar för gemenskapsformgivningar i medlemsstaten där svaranden har sitt hemvist”

I mål C-433/16,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Corte suprema di cassazione (Högsta domstolen, Italien) genom beslut av den 5 april 2016, som inkom till domstolen den 3 augusti 2016, i målet

Bayerische Motoren Werke AG

mot

Acacia Srl

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen),

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešič (referent) samt domarna A. Prechal, A. Rosas, C. Toader och E. Jarašiūnas,

generaladvokat: Y. Bot,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Bayerische Motoren Werke AG, genom L. Trevisan och G. Cuonzo, avvocati,
- Acacia Srl, genom F. Munari, A. Macchi och M. Esposito, avvocati,
- Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av S. Fiorentino och M. Santoro, avvocati dello Stato,
- Europeiska kommissionen, genom C. Cattabriga och M. Wilderspin, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: italienska.

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1) och av rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning (EGT L 3, 2002, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Bayerische Motoren Werke AG (nedan kallat BMW), med säte i München (Tyskland), och Acacia Srl (nedan kallat Acacia), med säte i Eboli (Italien). Målet rör fastställelse av vilken domstol som är behörig att pröva Acacias talan mot BMW.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning nr 44/2001

- 3 Förordning nr 44/2001 har, i förhållandet mellan medlemsstaterna, ersatt konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 30) (nedan kallad Brysselkonventionen). Förordning nr 44/2001 upphävdes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 2012, s. 1). I artikel 66.1 i sistnämnda förordning anges att förordningen ”ska tillämpas endast på rättsliga förfaranden som har inletts, på officiella handlingar som formellt har upprättats eller registrerats och på förlikningar inför domstol som har godkänts eller ingåtts från och med den 10 januari 2015”.
- 4 Kapitel II i förordning nr 44/2001 hade rubriken ”Domstols behörighet” och innehöll tio avsnitt.
- 5 Avsnitt 1 i detta kapitel hade rubriken ”Allmänna bestämmelser” och innehöll bland annat artikel 2. Denna artikel hade i stort sett samma ordalydelse som artikel 2 i Brysselkonvention. I punkt 1 angavs följande:

”Om inte annat föreskrivs i denna förordning, skall talan mot den som har hemvist i en medlemsstat väckas vid domstol i den staten, oberoende av i vilken stat han har medborgarskap.”
- 6 Avsnitt 2 i förordning nr 44/2001, med rubriken ”Särskilda behörighetsregler”, innehöll bland annat artikel 5. I denna artikel, som i stort sett hade samma lydelse som artikel 5 i Brysselkonvention, föreskrevs följande:

”Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat kan väckas i en annan medlemsstat

...

3) Om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, vid domstolen i den ort där skadan inträffade eller kan inträffa.

...”

- 7 Avsnitt 6 i samma kapitel i förordning nr 44/2001 hade rubriken ”Exklusiv behörighet” och bestod av artikel 22. I denna artikel, som i stort sett hade samma ordalydelse som artikel 16 i Brysselkonvention, föreskrevs följande:

”Följande domstolar skall, oberoende av parternas hemvist, ha exklusiv behörighet:

...

- 4) Om talan avser registrering eller giltighet av patent, varumärken, mönster och liknande rättigheter för vilka krävs deposition eller registrering, domstolarna i den medlemsstat där deposition eller registrering har begärts eller har ägt rum eller på grund av bestämmelserna i en gemenskapsrättsakt eller en internationell konvention anses ha ägt rum.

...”

- 8 Avsnitt 7 i kapitel II i förordning nr 44/2001 hade rubriken ”Avtal om domstols behörighet” och bestod av artiklarna 23 och 24.

- 9 I artikel 23.1 i nämnda förordning, som i stort sett hade samma ordalydelse som artikel 17 i Brysselkonvention, föreskrevs följande:

”Om parterna har träffat avtal om att en domstol eller domstolarna i en medlemsstat skall vara behöriga att avgöra en redan uppkommen tvist eller framtida tvister i anledning av ett bestämt rättsförhållande, och minst en av parterna har hemvist i en medlemsstat, skall endast den domstolen eller domstolarna i den medlemsstaten ha behörighet....

...”

- 10 I artikel 24 i samma förordning, som i stort sett hade samma ordalydelse som artikel 18 i Brysselkonvention, föreskrevs följande:

”Utöver den behörighet som en domstol i en medlemsstat har enligt andra bestämmelser i denna förordning, är domstolen behörig om svaranden går i svaromål inför denna. Detta gäller dock inte om svaranden gick i svaromål endast för att bestrida domstolens behörighet eller om en annan domstol har exklusiv behörighet enligt artikel 22.”

- 11 Avsnitt 9 i kapitel II i förordning nr 44/2001 hade rubriken ”Litispensens och mål som har samband med varandra” och innehöll bland annat artikel 27. Denna artikel hade följande lydelse:

”1. Om talan väcks vid domstolar i olika medlemsstater rörande samma sak och målen gäller samma parter, skall varje domstol utom den vid vilken talan först väckts självmant låta handläggningen av målet vila till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig.

2. När det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig, skall övriga domstolar självmant avvisa talan till förmån för den domstolen.”

- 12 Avsnitt 9 innehöll även artikel 28, som hade följande lydelse:

”1. Om käromål som har samband med varandra prövas vid domstolar i olika medlemsstater, får varje domstol utom den vid vilken talan först väckts låta handläggningen av målet vila.

2. Om dessa mål prövas i första instans får varje domstol, utom den vid vilken talan först väckts, också avvisa talan på begäran av en av parterna, om den domstol vid vilken talan först väckts är behörig att pröva de berörda käromålen och dess lag tillåter förening av dessa.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska käromål anses ha samband med varandra om de är så förenade att en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.”

- 13 Kapitel VII i förordning nr 44/2001 hade rubriken ”Förhållandet till andra rättsakter”. Nämda kapitel innehöll bland annat artikel 67, som hade följande lydelse:

”Denna förordning skall inte påverka tillämpningen av de bestämmelser som, på särskilda områden, reglerar domstols behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar och som finns i gemenskapsrättsakter eller i nationell lagstiftning som harmoniserats för att genomföra sådana rättsakter.”

Förordning nr 6/2002

- 14 Artikel 19 i förordning nr 6/2002 ingår i avdelning II, som har rubriken ”Formskyddslagstiftning”. Denna artikel 19 har rubriken ”Rättigheter knutna till gemenskapsformgivning”. Artikel 19.1 har följande lydelse:

”En registrerad gemenskapsformgivning skall ge innehavaren ensamrätt att använda den och att hindra tredje man från att utan hans samtycke använda den. Med användning enligt denna bestämmelse avses särskilt att tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden, importera, exportera eller använda en produkt som formgivningen ingår i eller används för eller att lagerhålla en sådan produkt för sådana ändamål.”

- 15 Avdelning IX i förordningen har rubriken ”Behörighet och förfarande i mål om gemenskapsformgivning”. Denna avdelning innehåller bland annat artiklarna 79–82.

- 16 I artikel 79, med rubriken ”Tillämpning av [Brysselkonventionen]”, föreskrivs följande:

”1. Om inte annat anges i denna förordning, skall [Brysselkonventionen] tillämpas i mål om gemenskapsformgivningar...

...

3. Vad avser mål i fråga om talan och genkärsmål som avses i artikel 81:

- a) skall artiklarna 2 och 4, [artikel 5 led 1, 3, 4 och 5] samt artikel 16.4 och artikel 24 i [Brysselkonventionen] inte tillämpas,
- b) skall artiklarna 17 och 18 i [Brysselkonventionen] tillämpas med de begränsningar som följer av artikel 82.4 i denna förordning,

...”

- 17 Artikel 80 i förordning nr 6/2002 har rubriken ”Domstolar för gemenskapsformgivning”. I punkt 1 anges följande:

”Medlemsstaterna skall inom sina territorier utse så få nationella domstolar i första och andra instans som möjligt (domstolar för gemenskapsformgivning), vilka skall utöva de funktioner som tilldelas dem enligt denna förordning.”

18 Artikel 81 i förordningen med rubriken ”Behörighet i fråga om intrång och giltighet”, har följande lydelse:

”Domstolarna för gemenskapsformgivning skall ha exklusiv behörighet i fråga om

- a) talan om intrång och, om sådan talan är tillåten enligt nationell lag, talan om fara för intrång i rätten till gemenskapsformgivning,
- b) fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång i gemenskapsformgivning, om sådan talan är tillåten enligt nationell lag,
- c) talan om ogiltigförklaring av en oregistrerad gemenskapsformgivning,
- d) genkärsmål i samband med ogiltigförklaring av en gemenskapsformgivning som väcks i samband med talan enligt punkt a.”

19 I artikel 82 i förordningen, med rubriken ”Internationell behörighet”, föreskrivs följande:

”1. Om inte annat följer av bestämmelserna i denna förordning eller av de bestämmelser i [Brysselkonventionen] som enligt artikel 79 skall tillämpas, skall sådan talan som avses i artikel 81 väckas vid domstol i den medlemsstat där svaranden har sitt hemvist eller, om han inte har hemvist i någon medlemsstat, i den medlemsstat i vilken han har ett driftställe.

2. Om svaranden varken har hemvist eller driftställe i någon medlemsstat ska sådan talan väckas vid domstol i den medlemsstat i vilken käranden har sitt hemvist eller, om denne saknar hemvist i någon medlemsstat, i den medlemsstat i vilken han har ett driftställe.

3. Om varken svaranden eller käranden har hemvist eller driftställe i någon medlemsstat ska talan väckas vid domstol i den medlemsstat där [EUIPO] har sitt säte.

4. Trots vad som sägs i punkterna 1, 2 och 3 skall

- a) artikel 17 i [Brysselkonventionen] tillämpas, om parterna är överens om att en annan domstol för gemenskapsformgivning skall ha behörighet,
- b) artikel 18 i [Brysselkonventionen] tillämpas, om svaranden går i svaromål vid en annan domstol för gemenskapsformgivning.

5. Sådan talan som avses i artikel 81 a och d får även väckas vid domstol i den medlemsstat där intrång eller fara för intrång har förekommit.”

20 Artikel 110 i samma förordning, med rubriken ”Övergångsbestämmelser”, ingår i avdelning XII, med rubriken ”Slutbestämmelser”. I artikel 110.1 anges följande:

”Till dess att ändringar i denna förordning har trätt i kraft efter förslag från kommissionen i ärendet skall skydd i form av gemenskapsformgivning inte åtnjutas för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används enligt artikel 19.1 för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 21 Acacia tillverkar och saluför aluminiumfälgar för bildäck. Det framgår av de handlingar domstolen har tillgång till att dessa fälgar är kopior av aluminiumfälgar som tillverkas av biltillverkarna. Fälgarna saluförs under varumärket WSP Italy, varvid beteckningen WSP står för "Wheels Spare Parts" (nedan kallade fälgkopiorna).
- 22 Eftersom dessa fälgar som tillverkas av biltillverkarna registrerats som gemenskapsformgivning anser Acacia att fälgkopiorna omfattas av "reparationsklausulen" i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002.
- 23 Genom ansökan, som påstås ha delgivits den 21 januari 2013, väckte Acacia talan mot BMW vid Tribunale di Napoli (Domstolen i Neapel, Italien). Acacia yrkade att domstolen skulle fastställa att Acacia inte gjort intrång i en gemenskapsformgivning av aluminiumfälgar till bildäck, som tillhörde BMW, och att BMW missbrukat sin dominerande ställning och ägnat sig åt illojal konkurrens. Acacia yrkade även att BMW skulle åläggas att upphöra med sina åtgärder för att förhindra saluföring av fälgkopiorna.
- 24 BMW valde att delta som part i förfarandet genom att inge svaromål till nämnda domstol. BMW anförde i sitt svaromål till att börja med invändningar på grund av att företaget inte hade delgetts stämningsansökan eller fullmakten för Acacias ombud, eller på grund av att dessa handlingar är ogiltiga. BMW gjorde i detta sammanhang alternativt gällande att de italienska domstolarna saknar behörighet. För det fall att dessa invändningar skulle avslås yrkade BMW att Acacias yrkanden skulle ogillas.
- 25 BMW angav bland annat följande i sitt svaromål:
- "BMW... inger, som ren följd av att ha mottagit en rättsakt som anges vara av rättslig betydelse, för att inte utsättas för risken att med orätt dömas genom tredskodom, förevarande rättsakt i det enda syftet att göra gällande dels att [Acacias] delgivning är ogiltig, dels att, för det högst osannolika fallet att domstolen förklarar att talan väckts på lagenligt sätt, att den italienska domstolen inte är behörig framför den tyska domstolen vad avser Acacias talan."
- 26 Vid en förhandling den 27 maj 2014 fastställde Tribunale di Napoli (Domstolen i Neapel) tidsfrister för att inge kompletterande inlagor avseende de processuella frågorna.
- 27 Den 3 oktober 2014 väckte BMW, vid den hänskjutande domstolen Corte suprema di cassazione (Högsta domstolen, Italien), talan om förhandsavgörande rörande vilken domstol som är behörig i det mål som fortfarande är anhängigt vid Tribunale di Napoli (Domstolen i Neapel). BMW återupprepade sin ståndpunkt att de italienska domstolarna saknar behörighet att pröva Acacias talan. Acacia anser å sin sida att BMW tyst godtagit de italienska domstolarnas behörighet, eftersom BMW, efter att ha gjort invändning vid Tribunale di Napoli (Domstolen i Neapel) om att företaget inte hade delgetts stämningsansökan eller fullmakten för Acacias ombud, eller att dessa handlingar är ogiltiga, endast i andra hand gjort gällande att de italienska domstolarna saknar behörighet.
- 28 Den 4 mars 2015 ingav åklagaren sitt yttrande till den hänskjutande domstolen, i vilket denne yrkade att domstolen skulle förklara att de italienska domstolarna saknar behörighet.

29 Under dessa omständigheter beslutade Corte suprema di cassazione (Högsta domstolen) att förklara målet vilande och att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

- ”1) Kan en behörighetsinvändning mot domstol vid vilken talan har väckts, som framställs inledningsvis, men i andra hand i förhållande till andra inledande invändningar om rättegångshinder men trots allt före framläggandet av yrkanden och invändningar i sak, tolkas som ett godtagande av denna domstols behörighet, i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 44/2001?
- 2) Ska avsaknaden av bestämmelser i artikel 82.4 i förordning nr 6/2002 om alternativ domstol till domstolen på den ort där svaranden har sitt hemvist enligt artikel 82.1 i samma förordning i tvister som rör negativ fastställelse tolkas så, att exklusiv behörighet gäller i dessa fall?
- 3) Är det även nödvändigt, för att kunna besvara [fråga 2], att beakta tolkningen av bestämmelserna om exklusiv behörighet i förordning nr 44/2001, och i synnerhet i artikel 22, där det föreskrivs en sådan behörighet bland annat i fråga om registrering eller giltighet av patent, varumärken och mönster, men inte när talan avser negativ fastställelse, och i artikel 24, där det föreskrivs en möjlighet för käranden att godta en annan domstols behörighet, utom när behörigheten följer av andra bestämmelser i förordningen, och därmed fastställa behörighet för den domstol vid vilken käranden har väckt talan?
- 4) Äger domstolens uttalande i [dom av den 25 oktober 2012, Folien Fischer och Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664)], med avseende på tillämpligheten av artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001, allmän och absolut tillämplighet varje gång en talan väcks i syfte att få fastställt att det inte föreligger skadeståndsansvar utanför avtalsförhållanden, inklusive i de fall talan avser fastställelse av att intrång i en gemenskapsformgivning inte har skett, och ska i förevarande fall behörig domstol fastställas enligt artikel 81 i förordning nr 6/2002 eller enligt artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001, eller kan käranden välja den ena eller den andra av dessa två möjliga domstolar?
- 5) Kan yrkanden avseende missbruk av dominerande ställning och illojal konkurrens, som framställs i ett mål om gemenskapsformgivning med vilket de har samband i den mån de är avhängiga av att talan om negativ fastställelse vinner bifall, prövas tillsammans med nämnda talan av samma domstol med stöd av en extensiv tolkning av artikel 28.3 i förordning nr 44/2001?
- 6) Kan de två yrkandena [som avses i föregående fråga] anses utgöra talan om skadeståndsansvar utanför avtalsförhållanden? Om denna fråga besvaras jakande: Påverkar dessa yrkanden tillämpligheten av förordning nr 44/2001 (artikel 5 led 3) eller förordning nr 6/2002 på förevarande mål avseende behörig domstol?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 30 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 24 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att en invändning om att den domstol vid vilken talan väckts saknar behörighet, varvid denna invändning i svaromålet anförts i andra hand i förhållande till andra invändningar om rättegångshinder i samma rättsakt, anses visa att svaranden godtar den aktuella domstolens behörighet, varför prorogation ska anses ha skett enligt denna artikel.
- 31 Det ska härvid erinras om att det i artikel 24 första meningen i förordning nr 44/2001 föreskrivs en regel om behörighet på grund av att svaranden gått i svaromål som gäller alla tvister där domstolens behörighet inte följer av andra bestämmelser i förordningen. Denna bestämmelse är även tillämplig i

de fall talan har väckts i strid med förordningens bestämmelser och innebär att den omständigheten att svaranden går i svaromål, kan anses som ett tyst godtagande av domstolens behörighet och därmed som prorogation till förmån för den domstolen (dom av den 20 maj 2010, ČPP Vienna Insurance Group, C-111/09, EU:C:2010:290, punkt 21, och dom av den 27 februari 2014, Cartier parfums-lunettes och Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, punkt 34).

- 32 I den andra meningen i artikel 24 föreskrivs emellertid undantag från den regel som uppställs i den första meningen i samma artikel. I denna andra mening fastställs bland annat att det inte föreligger något tyst prorogationsavtal vad avser den ifrågavarande domstolens behörighet om svaranden gör en foruminvändning och därigenom uttrycker sin avsikt att inte godta domstolens behörighet (dom av den 20 maj 2010, ČPP Vienna Insurance Group, C-111/09, EU:C:2010:290, punkt 22, och dom av den 27 februari 2014, Cartier parfums-lunettes och Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, punkt 35).
- 33 Domstolen har, med hänvisning till sin praxis rörande artikel 18 i Brysselkonventionen, som i allt väsentligt är identisk med artikel 24 i förordning nr 44/2001, redan slagit fast att en behörighetsinvändning utgör hinder för prorogation om det klart framgår för käranden och för den domstol där talan väckts, redan när svaranden först går i svaromål, att svaranden invänder mot domstolens behörighet. Detsamma gäller även när svaranden, i det första svaromålet, framställer yrkanden såväl avseende rättens behörighet som i sak (dom av den 27 februari 2014, Cartier parfums-lunettes och Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, punkt 37 och där angiven rättspraxis).
- 34 Den omständigheten att svaranden redan i sitt första svaromål otvetydigt invänt mot domstolens behörighet innebär att prorogation inte har skett enligt artikel 24 första meningen i förordning nr 44/2001. Det saknar härvid betydelse huruvida detta första svaromål även innehöll andra invändningar.
- 35 Den omständigheten att BMW i sitt första svaromål vid Tribunale di Napoli (Domstolen i Neapel) bestritt att denna domstol skulle vara behörig men samtidigt anfört invändningar vad avser delgivningen av ansökan och Acacias ombuds fullmakt förändrar i förevarande fall på intet sätt den icke bestridda omständigheten att BMW uttryckligen och otvetydigt bestritt denna domstols behörighet i nämnda svaromål. Såsom domstolen erinrat om i punkterna 32 och 33 ovan är syftet med artikel 24 första meningen i förordning nr 44/2001 att förhindra prorogation när svaranden redan i sitt första svaromål förklarar att denne inte godtar den domstol där talan väckts som behörig. Denna bestämmelse kan således inte tolkas så, att i en sådan situation som den i det nationella målet, där det vid processens början anförts en invändning om att den domstol där talan väckts inte är behörig, så ska denna uttryckliga invändning, såsom Acacia hävdar, anses utgöra ett tyst godtagande av denna behörighet av den anledningen att nämnda invändning anförts i andra hand i förhållande till övriga invändningar om rättegångshinder som anförts vid processens början.
- 36 Av det ovanstående följer att den första frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 24 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att en invändning om att den domstol vid vilken talan väckts saknar behörighet, varvid denna invändning i svaromålet anförts i andra hand i förhållande till andra invändningar om rättegångshinder i samma rättsakt, inte ska anses visa att svaranden godtar den aktuella domstolens behörighet, varför prorogation inte ska anses ha skett enligt denna artikel.

Den andra och den tredje frågan

- 37 Den hänskjutande domstolen har ställt sin andra och sin tredje fråga, som bör behandlas gemensamt, för att få klarhet i huruvida artikel 82 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att när svaranden har sitt hemvist i en medlemsstat i Europeiska unionen kan fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, som avses i artikel 81 b i samma förordning, endast anföras vid en domstol för gemenskapsformgivningar i förstnämnda medlemsstat.
- 38 I detta hänseende påpekar domstolen inledningsvis att trots principen om tillämpning av förordning nr 44/2001 i mål rörande ett gemenskapsvarumärke, är tillämpningen av vissa bestämmelser i förordningen i mål i fråga om talan och genkärsmål som avses i artikel 81 i förordning nr 6/2002 utesluten enligt artikel 79.3 i den förordningen.
- 39 Med beaktande av att det är uteslutet att tillämpa nämnda bestämmelser följer behörigheten för domstolar för gemenskapsvarumärken som anges i artikel 80.1 i förordning nr 6/2002, att pröva talan och genkärsmål som avses i artikel 81 i förordningen, av bestämmelser som fastställts direkt i samma förordning, varvid dessa bestämmelser utgör *lex specialis* i förhållande till de bestämmelser som anges i förordning nr 44/2001 (se, analogt, dom av den 5 juni 2014, *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, punkt 27, och dom av den 18 maj 2017, *Hummel Holding*, C-617/15, EU:C:2017:390, punkt 26).
- 40 Vidare framgår det redan av lydelsen av artikel 82 i förordning nr 6/2002 att när svaranden har sitt hemvist i en medlemsstat i Europeiska unionen kan fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, som avses i artikel 81 b i samma förordning, endast anföras vid en domstol för gemenskapsformgivningar i förstnämnda medlemsstat, förutsatt att prorogation inte har skett, i den mening som avses i artikel 23 eller artikel 24 i förordning nr 44/2001, vilka har ersatt artiklarna 17 och 18 i Brysselkonventionen.
- 41 Med undantag för litispensens och mål som har samband med varandra finns det slutligen ingen annan regel om domstols behörighet i förordning nr 6/2002 än artikel 82 i densamma eller någon annan regel i förordning nr 44/2001 än artikel 23 eller artikel 24 i densamma som kan tänkas vara tillämplig på fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, som avses i artikel 81 b i förordning nr 6/2002. Vad särskilt rör artikel 22 led 4 i förordning nr 44/2001, som den hänskjutande domstolen är tveksam till om den är relevant, ska det påpekas att det inte är möjligt att tillämpa denna bestämmelse, vilken har ersatt artikel 16 led 4 i Brysselkonventionen, i mål som rör talan och genkärsmål som avses i artikel 81 i förordning nr 6/2002, såsom framgår av artikel 79.3 a i samma förordning.
- 42 Den andra och den tredje frågan ska således besvaras enligt följande. Artikel 82 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att när svaranden har sitt hemvist i en medlemsstat i Europeiska unionen ska fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, som avses i artikel 81 b i samma förordning, anföras vid en domstol för gemenskapsformgivningar i förstnämnda medlemsstat, förutsatt att prorogation inte har skett, i den mening som avses i artikel 23 eller artikel 24 i förordning nr 44/2001, och med undantag för litispensens och mål som har samband med varandra, såsom framgår av dessa förordningar.

Den fjärde frågan

- 43 Den hänskjutande domstolen har ställt den fjärde frågan för att få klarhet i huruvida behörighetsregeln i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 är tillämplig på fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, som avses i artikel 81 b i förordning nr 6/2002.

- 44 Det är härvid tillräckligt att påpeka att artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 har ersatt artikel 5 led 3 i Brysselkonventionen och att tillämpningen av denna bestämmelse i mål om talan och genkäromål som avses i artikel 81 i förordning nr 6/2002 är utesluten enligt artikel 79.3 a i den förordningen.
- 45 Dom av den 25 oktober 2012, Folien Fischer och Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664), till vilken den hänskjutande domstolen har hänvisat, meddelades i ett mål som inte rörde gemenskapsformgivningar. Denna rättspraxis påverkar således på intet sätt uteslutanderegeln i nämnda artikel 79.3 a.
- 46 Den tredje frågan ska därför besvaras enligt följande. Behörighetsregeln i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 är inte tillämplig på fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, som avses i artikel 81 b i förordning nr 6/2002.

Den femte och den sjätte frågan

- 47 Den hänskjutande domstolen har ställt sin femte och sin sjätte fråga, som bör behandlas gemensamt, för att få klarhet i huruvida yrkanden om att det ska konstateras missbruk av dominerande ställning och illojal konkurrens, vilka har samband med en fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång i en gemenskapsformgivning, i den meningen att dessa yrkanden endast kan bifallas om fastställsetalan om att det inte föreligger intrång bifallas, omfattas av behörighetsregeln i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 eller av den behörighetsordning som införts genom förordning nr 6/2002. Om man anser att behörighetsregeln i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 är tillämplig på sådana yrkanden om fastställsetala av missbruk av dominerande ställning och av illojal konkurrens, så ställer sig denna domstol dessutom frågan om det är möjligt att göra en ”extensiv” tolkning av reglerna om samband i artikel 28 i förordning nr 44/2001, med den innebörden att käranden inte bara har möjlighet att, vid den domstol som eventuellt har internationell behörighet, få nämnda yrkanden prövade med stöd av nämnda artikel 5 led 3, utan även att väcka fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång i en gemenskapsformgivning.
- 48 Vad avser möjligheten att tillämpa behörighetsregeln i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 i en sådan situation som den i det nationella målet framgår det av tolkningsfrågorna och av förklaringarna i beslutet om hänskjutande att nämnda mål kännetecknas av den omständigheten att endast ett föregående beslut som innebär en prövning i sak av fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, som avses i artikel 81 b i förordning nr 6/2002, gör det möjligt att avgöra huruvida yrkandena om fastställsetala av missbruk av dominerande ställning och av illojal konkurrens, i förekommande fall ska bifallas.
- 49 Domstolen konstaterar härvid att när yrkanden om fastställsetala av missbruk av dominerande ställning och av illojal konkurrens framförs i kölvattnet av en fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång i en gemenskapsformgivning, och dessa yrkanden i stort sett bestrider att innehavaren av denna gemenskapsformgivning ska ha rätt att motsätta sig att käranden i det aktuella målet tillverkar kopior av nämnda gemenskapsformgivning, så ska frågan om behörig domstol, vad avser målet i dess helhet, fastställas med tillämpning av den behörighetsordning som införts genom förordning nr 6/2002, såsom denna tolkats i EU-domstolens svar på frågorna 1–4.
- 50 I en sådan situation grundas nämligen dessa yrkanden i huvudsak på argumentet, som framförts i fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, att tillverkning av fälgkopior inte innebär ett intrång, varför innehavaren av gemenskapsformgivningen måste acceptera konkurrensen från dessa kopior. Att under sådana förutsättningar avgöra vilken domstol som är behörig med tillämpning av behörighetsregeln i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 skulle innebära att artikel 79.3 a i förordning nr 6/2002 förlorar sin ändamålsenliga verkan, trots att denna bestämmelses syfte just är att göra undantag från denna regel vad bland annat rör tvister mellan tillverkare av kopior och innehavare av gemenskapsformgivningar, vilka rör frågan huruvida innehavaren av den aktuella gemenskapsformgivningen har rätt att förbjuda tillverkning av de aktuella kopiorna.

- 51 Av det ovanstående följer att tolkningsfrågorna inte behöver besvaras såvitt de rör tolkningen av artikel 28 i förordning nr 44/2001.
- 52 Den femte och den sjätte frågan ska således besvaras enligt följande. Behörighetsregeln i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 är inte tillämplig på yrkanden om fastställelse av missbruk av dominerande ställning och av illojal konkurrens vilka har samband med varandra med en fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, i den meningen att dessa yrkanden endast kan bifallas om denna fastställsetalan bifalls.

Rättegångskostnader

- 53 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

- 1) **Artikel 24 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att en invändning om att den domstol vid vilken talan väckts saknar behörighet, varvid denna invändning i svaromålet anförts i andra hand i förhållande till andra invändningar om rättegångshinder i samma rättsakt, inte ska anses visa att svaranden godtar den aktuella domstolens behörighet, varför prorogation inte ska anses ha skett enligt denna artikel.**
- 2) **Artikel 82 i rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning ska tolkas så, att när svaranden har sitt hemvist i en medlemsstat i Europeiska unionen ska fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, som avses i artikel 81 b i samma förordning, anföras vid en domstol för gemenskapsformgivning i förstnämnda medlemsstat, förutsatt att prorogation inte har skett, i den mening som avses i artikel 23 eller artikel 24 i förordning nr 44/2001, och med undantag för litispensens och mål som har samband med varandra, såsom framgår av dessa förordningar.**
- 3) **Behörighetsregeln i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 är inte tillämplig på fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, som avses i artikel 81 b i förordning nr 6/2002.**
- 4) **Behörighetsregeln i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 är inte tillämplig på yrkanden om fastställelse av missbruk av dominerande ställning och av illojal konkurrens vilka har samband med en fastställsetalan om att det inte föreligger något intrång, i den meningen att dessa yrkanden endast kan bifallas om denna fastställsetalan bifalls.**

Underskrifter